

05. 02. – A FORRÓ ÖVEZET

Általános jellemzők:

- Nagyjából az északi és a déli szélesség 30°-a között.
- Uralkodó szél: **passzát**.
- Az évi középhőmérséklet mindenütt **meghaladja a 20°C-ot**.
- A napi hőingás magasabb, mint az évi közepes hőingás.
- A **csapadékeloszlás alapján** osztjuk fel.

Három öv és egy vidék:

- egyenlítői öv: minden nap esik az eső → mindennapos esők öve, ill. kétszakaszos esők öve
- átmeneti öv: nyáron esik az eső
- tértői öv: általában nem esik az eső
- + trópusi monszun vidék: nyáron esik az eső

1. AZ EGYENLÍTŐI ÖV

Nagyjából az északi és a déli szélesség 10°-a között.

Egyetlen évszak: forró, fülledt, csapadékos.

Az egyenlítői öv éghajlata: [egyenlítői éghajlat](#)

Évi középhőmérséklet: 25-27 °C

Évi közepes hőingás: 2-3 °C (napi hőingás: 10-12 °C)

Évi csapadék: 2.000-3.000 mm

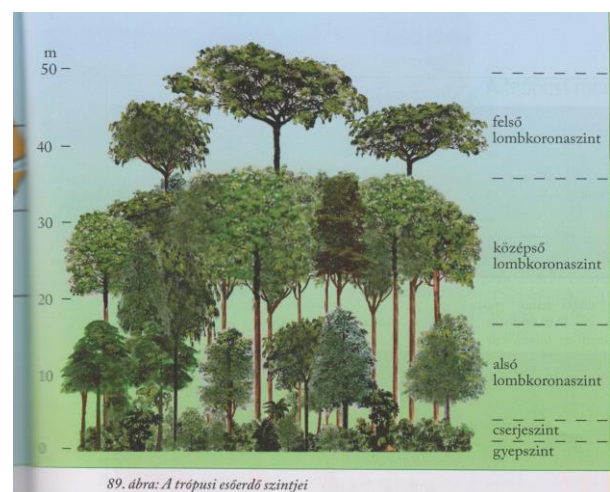
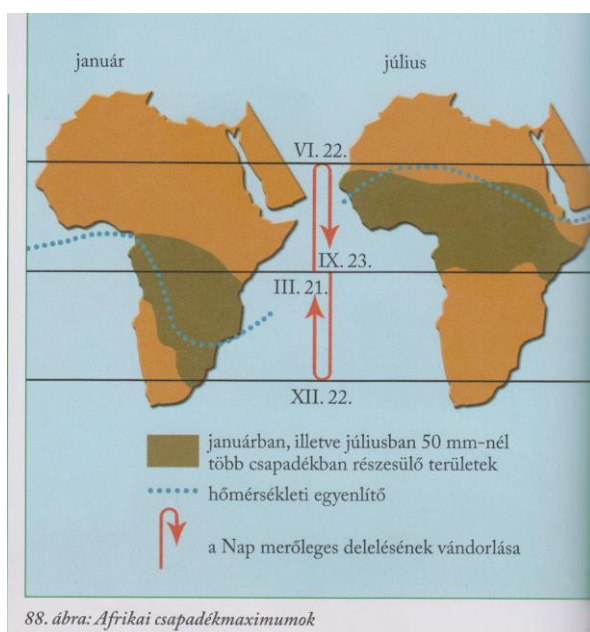
Természetes növényzet: trópusi esőerdő (Földünk fajokban leggazdagabb növényvilágának, 3-7 lombkoronaszint).

Állatvilág: fán lakó állatok, gazdag madár- és rovarvilág stb.

Talaj: tápanyagban szegény trópusi vörösföld = latoszol. Színét a vas- és alumínium-oxidok adják.

Vízjárás: bővizűek, egyenletes vízjárás.

Felszínformálás: mállás, lejtőleemosás, csuszamlás, talajerózió.

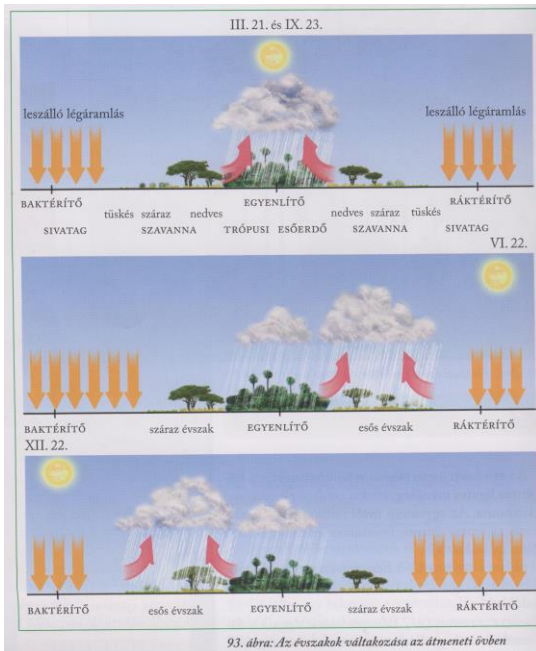
2. AZ ÁTMENETI ÖV

Nagyjából az 10-20. szélességi fok között.

Két évszak: száraz és csapadékos

= nyári esők öve

Száraz időszak hossza: 2-3 hónap – 9-10 hónap (mennyire vagyunk távol az Egyenlítőtől)

Évi középhőmérséklet: 23-27 °C

Évi közepes hőingás: 3-10 °C

Évi csapadék: 1.500-300 mm

Az átmeneti öv éghajlata: [szavanna éghajlat](#)

Természetes növénytakaró: szavanna

- Erdős (vagy nedves) szavanna – vörös- és sárgaföld (laterit)
Afrika: akácia, majomkenyérfa, szalámifa
Ausztrália: eukaliptusz
Dél-Amerika: viaszpálma, araukária-fenyő
- Cserjés szavanna – vörös- és sárgaföld (laterit)
elefántfű, akácia, tüskés bokrok
- Fűves szavanna – fekete szavannatalaj
fűfélék

Állatvilág: elefánt, orrszarvú, zsiráf, oroszlán stb.

Vízjárás: erősen ingadozó (a csapadékeloszláshoz igazodik) – pl. Niger

Felszínformálás: mállás, hőaprózódás.

3. A TÉRÍTŐI ÖV

Nagyjából az 20-30. szélességi fok között.

Két évszak: forró száraz és hűvös száraz

A térítői öv éghajlata: [trópusi sivatagi, félsivatagi éghajlat](#)

Évi középhőmérséklet: 20-28 °C

Évi közepes hőingás: 10-15 °C, a napi hőingás rendkívül nagy (25-30 °C)

Évi csapadék: 100-250 mm, eloszlása szélsőséges, kiszámíthatatlan

Földünk legmagasabb léghőmérséklete: 57,8 °C (Líbia).

Természetes növénytakaró: nincs vagy szárazság és/vagy sótűrő növények (tüske, tövis, mélyre hatoló gyökérzet)

Állatvilág: rágcsálók, kígyók, rovarok, dromedár stb.

Talaj: nincs vagy sivatagi vázta

Vízjárás: időszakos folyók (vádi) vagy jövevényfolyók pl. Nílus.

Felszínformálás: hőaprózódás, törmelékükbe burkolózó hegyek.

+ A TRÓPUSI MONSZUNVIDÉKEK

Évi középhőmérséklet: 22-28 °C

Évi közepes hőingás: 5-8 °C

Évi csapadék: 1.500-2.000 mm

A trópusi monszun vidékek éghajlata: [trópusi monszun éghajlat](#)

Három évszak: száraz, napos tél – rövid, forró tavasz – fülledt, csapadékos nyár

A csapadék eloszlásában a domborzat játssza a fő szerepet. (Lásd Cserrapundzsi!)

Természetes növénytakaró: trópusi monszunerdő (Ázsiában dzsungel a neve.)

Állatvilág: indiai elefánt, tigris, fekete párduc, kobra, ázsiai bivaly stb. (Lásd Kipling: A dzsungel könyve!)

Talaj: vörösföld (laterittalaj)

Vízjárás: ingadozó (nyáron árvíz, télen kisvíz)

Felszínformálás: mállás, hőaprózódás, csapadék, folyók szerepe fontos.

